

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan sosiaalirahasto (ESR+)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valintaesitys

6.11.2024 Dnro: EURA 2021/207134/09
02 01 01/2024/ESAELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi
PEHMO-perhehoidon monimuotoisuus hanke

Hakijan virallinen nimi
Perhehoitoliitto ry, Förbundet för Familjevård i Finland rf

Hakemusnumero
207134

Saapumispäivämäärä
26.09.2024

Alkamispäivämäärä
01.01.2025

Päätymispäivämäärä
31.12.2027

Viranomainen
Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus
Etelä-Savon ESR+ hankehaku (2/2024)

Hakuilmoituksen tunnus
ESAELY-083

Käsittelijä
Kirsi Komppa

Toimintalinja
4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Eryistavoite
4.2. Uutta osaamista työelämään

Tukimuoto
Työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyvä kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Suomessa vallitsee hoitajapula ja samaan aikaan avun tarvisijoiden määrä kasvaa. Hoitajien vähyden taustalla on monia syitä, joihin PEHMO- hankkeessa päästään vaikuttamaan. PEHMO-hanke (Perhehoidon monimuotoisuus) vastaa ajankohtaisiin haasteisiin. Hanke kehittää koulutus-, työllistymis- ja ohjausmallia, jolla saadaan nopealla aikajänteellä hoivatyöhön tekijöitä sellaisista ihmisryhmistä, joista voi muuten olla haasteellista kouluttautua hoitoalalle. Koulutusmallin kehittämisen tarve nousee hoiva-alan kentältä. Hanke vastaa suoraan elinkeinopuolen ja hoiva-alan tarpeisiin mahdollistaen koulutusmallin, jolla saadaan uusia hoivaajia kentälle sekä vahvistettua jo toimivien perhehoitajien osaamista koskemaan monia erityisryhmiä.

Hankkeessa kehitetään koulutusmalli, joka mahdollistaa hoivaa antavien ihmisten lisäämisen ikäihmisten, kehitysvammaisten ihmisten, mielenterveydellisistä haasteista ja päihdeongelmista kärsivien ihmisten sekä jälkihuollon piirissä olevien ihmisten hoivaajina. Osa avun tarpeesta monissa erityisryhmissä olisi mahdollista hoitaa uudenlaisten välimuotoisten koulutus-/työllistymisvaihtoehtojen avulla, joita PEHMO-hanke kehittää. Hanke laajentaa ja kehittää työllistymismallia perhehoitajuuden kautta, jolloin myös hoitotyöhön uupuneille tai siinä työkykynsä menettäneillä on mahdollisuus kouluttautua ja työllistyä ns. välimuotoiseen hoivatyöhön, joka on luonteeltaan fyysisesti ja henkisesti kevyempää ja työskentely tapahtuu kodeissa arjenhallintaa tukien. Hoitajia on siirtynyt nykyisen ”tehokkuus-ajattelun” vuoksi hoitotyöstä muille aloille. He ovat kokeneet hoitotyön fyysisen, psyykkisen ja eettisen kuorman liian raskaaksi. Perhehoidon avulla saadaan hoivatyöntekijöitä takaisin hoivatyön piiriin sekä pysymään työskentelemässä hoivan parissa, koska perhehoidon toiminta perustuu kiireettömään kohtaamiseen ja tuen sekä turvan antamiseen.

Yksi merkittävä tulos hankkeessa on työurien pidentämisen mahdollisuus perhehoitajuuden kautta. Nämä toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan kokemustietoon perustuen. Hoivaajia perhehoitoon löydetään hankkeessa myös muilta aloilta, koska perhehoitajuuteen ei vaadita hoitoalan koulutusta. Hankkeen kehittämän koulutusmallin kautta ihmiset saavat valmiudet ja pätevyyden toimia perhehoitajina.

Hanke kehittää mallia tunnistaa osatyökykyisen henkilön valmiuksia toimia perhehoidon monimuotoisissa ja mukautettavissa tehtävissä ja täten vastata kevyemmän hoivan tarpeisiin yhteiskunnan heikommassa asemassa olevien henkilöiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Perhehoitajuus antaa mahdollisuuden saada elinkeino harvaan asutuille alueille. Tällä turvataan pitkien välimatkojen taakse palveluita esim. kiertävän perhehoidon kautta. Näin alueellinen tasa-arvo vahvistuu. PEHMO-hankkeen tuloksilla vaikutetaan erityisryhmien asuin ympäristön ja palveluiden kehittämiseen niin, että kodissa asuminen mahdollistuu laadukkaasti ja toimintakykyä vahvistaen.

Toimivat perhehoitajat tarvitsevat osaamisensa vahvistamista, sekä perhehoitajan elinkeinon tunnistamista ja tunnustamista työ- ja elinkeinopuolella. Hankkeen yhtenä tavoitteena on kehittää rakenteita, joilla turvataan riittävää asiakasmäärää perhehoitajille. Perhehoitajien osaamisen laajentamisella vastataan siihen, että perhehoitoon ohjautuu enemmän asiakkaita ja näin elinkeino vahvistuu.

Tarvitaan uutta ajattelua ja koulutusinnovaatioita, joiden toteuttamismuotoja testataan ja käynnistetään hankkeen aikana. Hanketta hallinnoi Perhehoitoliitto ja se toteutetaan Etelä-Savon hyvinvointialueen kanssa. Hankeaikana mallia aloitetaan laajentamaan kansalliseksi yhteistyöverkoston avulla. Verkosto kootaan hankkeen alussa kehittämään mallia sekä turvaamaan tiedon kulkua. Hallitusohjelmassa Vahva ja välittävä Suomi nostetaan esille keskeisenä se, että mielenterveys palveluita ja ikäihmisten kotiin annettavia palveluita tulee vahvistaa. Hallitusohjelma linjaa myös perhehoidon määrän ja laadun lisäämistä. Näihin tavoitteisiin PEHMO-hanke osaltaan vastaa.

Hankkeen toimenpiteet

- Hankkeen aloituksessa kootaan skenaariotyöryhmä, joka koostuu kokeneista perhehoidon kouluttajista sekä perhehoitajista. Työryhmä lähtee hankkeen vetämissä työpajoissa synnyttämään koulutusmallin eri vaihtoehtoja, joita viedään asiantuntijaryhmän analysoitavaksi.
- Hanke kokoaa asiantuntijaryhmän, jolla on riittävä tieto sekä kokemus ikäihmisten, kehitysvammaisten ihmisten sekä mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsivien ihmisten elämästä ja tarpeista. Ryhmä tapaa säännöllisesti ja yhteiskehittää hankkeen tuotoksia koulutusmallista eteenpäin.
- Koko hankkeen ajan tehdään vahvaa monikanavaista viestintää perhehoidon elinkeinon mahdollisuuksista.
- Hanke tekee tiedotustyötä elinkeinotoimijoille, TE-palveluille ja uusyrittäjäkeskuksille perhehoidon elinkeinosta ja sen joustavista mahdollisuuksista sekä antaa tietoa siitä, miten toimeksiantosuhteisen perhehoidon käytänteet elinkeinon näkökulmasta toimivat ja miten niihin ohjataan asiakkaita.
- Hankkeen alusta aloitetaan kirjoitusprosessi, joka kokoaa parhaita käytänteitä koulutusmallista yhteen sekä tuottaa pilotoitavaa materiaalia moniportaaiseen koulutusmalliin.
- Hanke verkostoituu koulutusmallin toteutuksesta kiinnostuneiden hyvinvointialueiden ja oppilaitosten kanssa.
- Moniportaisen koulutusmallin rakenne valmistuu ja päästään aloittamaan kokeilua/ toteutusta
- Kouluttajien roolista kiinnostuneet pääsevät pilotoimaan koulutusmallin kouluttajakoulutusta.
- kouluttajakoulutuksen käyneet henkilöt jatkavat hankkeen asiakkaina ja pääsevät pilotoimaan kouluttajan tehtävää aloittamalla perhehoitajien valmentamisen.
- Koulutusmallin pilotoinnista saatujen palautteiden perusteella koulutusmallia muunnetaan ja kehitetään edelleen.
- Hankkeen viimeisenä vuotena päästään jo kokeilemaan lähes valmista valikoitunutta koulutusmallia Itä-Suomessa ja myös muilla halukkailla alueilla. Tämä vahvistaa mallin jalkauttamista sekä juurtumista kansalliseen käyttöön.

- Hankkeen aikana järjestetään infotilaisuuksia joilla löydetään perhehoitajuudesta kiinnostuneita hankkeen asiakkaita.
- Hankkeen asiakkaat ohjautuvat hankkeen koulutuksiin ja saavat perhehoitajuuteen tarvittavat valmiudet ja pätevyyden.
- Koulutusmallin tuottamaa tietoa käytetään laajentamaan jo toimivien perhehoitajien asiakas/asukaskuntaa.
- Hanke on mukana vahvistamassa perhehoidon rakenteita hyvinvointialueiden kehittämistyössä; esim. asiakasohjauksen infotilaisuuksilla.
- Ohjausryhmä ohjaa koulutusmallin sisältöä sekä tulevia toimenpiteitä vahvalla asiantuntijuudella perhehoidettavien kohderyhmistä.

Lisätietoja hakemuksesta

Varsinainen kohderyhmä:

Hoivatyöstä kiinnostuneet, hoitotyöstä muille aloille siirtyneet, eläkeikää lähestyvät tai jo eläköityneet, osatyökykyiset, työttömät, alan vaihtajat, toimivat perhehoitajat, vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevat alueet, pitkien välimatkojen alueet, perhehoitajia kouluttavat tahot

Osallistujien määrä:

230 (75 työttömiä, 60 työssä olevia, 40 työmarkkinoiden ulkopuolella)

Lyhyen aikavälin tavoitteet:

200 aloittanut työnhaun, 80 koulutuksessa, 80 saanut ammattipätevyyden, 50 työelämässä

Yrityksiä 8 (5 mikro, 3 pieni yritys)

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo

Kunnat

Mäntyharju, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Savonlinna, Sulkava

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	371 856	0	371 856
Flat rate 40 % kehittäminen	148 743	0	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	520 599	0	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	416 439	0	0
2 Omarahoitus: Muu julkinen rahoitus	42 399	0	0
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	61 761	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	520 599	0	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hankkeen sisältö sopii Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman erityistavoitteeseen 4.2. Uutta osaamista työelämään. Hankkeen tavoitteena on luoda uusi koulutusmalli perhehoitoon ja mahdollistaa eritaustaisten hoivatyöstä kiinnostuneiden henkilöiden kouluttautuminen ja työllistyminen alalle. Hankkeen tavoitteena on lisätä alan osaamista, monipuolistaa alueen elinkeinorakennetta ja vastata sote-alan työvoimapulaan.

Hankkeessa kehitettävän perhehoidon koulutusmallin lisä- ja uutuusarvo jo olemassa oleviin koulutuksiin ei ole selkeä. Koulutusten sisältöjä, laajuuksia, toteutustapaa tai kouluttajia ei ole riittävästi avattu hakemuksessa. Oppilaitosyhteistyötä ei ole avattu. Hakemuksessa ei ole selkeästi kuvattu kohderyhmän tavoittamista hankkeen toimenpiteisiin, eikä mihin ja miten kohderyhmä osallistuu tai kuka antaa ammattipätevyyden. Työllistymis- ja ohjausmallia ei ole avattu tarkemmin hakemuksessa.

Hakemuksesta ei selkeästi käy ilmi mihin hankkeen kehittämistoiminta alueellisesti kohdistuu. Hankkeeseen sitoutuneet asiantuntija- ja yhteistyökumppanit ovat valtakunnallisia toimijoita. Kohderyhmän koko viittaa laajempaan kohdealueeseen ja valtakunnalliseen toimintaan.

Hankkeessa on paljon vaikuttamiseen pyrkivää viestintää ja koulutusmateriaalin tuottamista. Nämä näyttäytyvät enemmänkin valtakunnallisena toimintana kuin Etelä-Savoon kohdistuvana kehittämistoimintana.

Hanke on yhden hakijan hakema, mutta Etelä-Savon hyvinvointialueen kanssa tehty sopimus vastaa osatoteuttajan kanssa tehtyä sopimusta. Epäselvään roolitukseen hanketoteutuksessa liittyy riski.

Hanke on keskeneräinen, kustannustehoton ja kestoaltaan pitkä. Perhehoidon uusi koulutusmalli jää epäselväksi ja toimenpiteiltään vaikeaselkoiseksi. Kohderyhmän ohjautumista hankkeen toimenpiteisiin ei ole riittävästi varmistettu eikä kohderyhmän määrä ole realistinen Etelä-Savossa. Hankkeen kehittämistoiminnan kohdentuminen Etelä-Savoon ja vaikuttavuus alueelle jää epäselväksi.

Pisteet 27/57

Hakemus ei ole arviointipisteytyksessä saanut hakuilmoituksessa edellytettyä 50%:n pistemäärää maksimipistemäärästä, joka vaaditaan hankkeen rahoittamiseksi. Näin ollen hanketta ei esitetä rahoitukseen.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon ELY-keskuksen hankeryhmä 11.10.2024

Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastopalveluiden rahoituskokous 8.11.2024

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 12.12.2024

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Ei